

Jurnalistikanın ölkə hayatında rolü heç vaxt indiki kimi yüksək olmayıb

Mətbuat həmişə cəmiyyətin Maynası olub. 150 il əvvəl də, indi də. Hadisələrin, faktların məhiyyətini söz müəyyənləşdirib. Mətbuat söz vasitəsilə cəmiyyətə, beynalxalq ictimaiyyətə ötürürlən informasiyalar sistemidir.

Milli mətbuat tarixi həm də Azərbaycanın tarixidir - mətbuat yaratma məcadiləsi dövlətçilik məcadiləsinin tərkib hissəsi olub. Büyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyev bu haqda demişdir: "Milli mətbuatımızın inkişaf mərhələləri Azərbaycan xalqının azadlıq, müstəqillik uğrunda mübarizə tarixinin tərkib hissəsidir". Bu fikirlər milli mətbuatın ictimai-mədəni həyatımızdakı yerini və əhəmiyyətini tam doqquuluğu ilə əks etdirir.

"Əkinçi" qəzeti Azərbaycanın mətbuat tarixində dönüş nöqtəsi oldu. Qəzet mətbuatımızın həmin dövr üçün Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatının mühüm hadisəsi kimi tarixləşdi. Büyük maarifçi, görkəmli ziyali, publisist, təbiətşunas alim Həsən bəy Zərdabinin 1875-ci il iyulun 22-də nəşr etdiyi "Əkinçi"nin cəmi 56 sayı işq üzü görə də, bu qəzet cəmiyyətin tərəqqisinə, xalqın maariflənməsinə, ictimai-siyasi düşüncənin formallaşmasına misilsiz töhfələr verdi. Həsən bəy Zərdabi "Əkinçi" ilə həm də milli oyanışın teməlini qoydu. Qəzətin xalq dili ilə, sadə və anlaşıqlı üslubda yazılması onu geniş oxucu kütłəsinə çatdırıldı. Bu həm də Azərbaycan dilinin mətbuat dili kimi təşəkkül tapmasında mühüm mərhələ oldu.

İmpriya göründü ki, əhali maariflənir, ictimai-siyasi proseslərə bələd olur və xalqın potensialından çəkindi. Özünə təhlükə bil-

diyi "Əkinçi"ni bağladı. Artıq açıq məcadilə müstəvisində olan mətbu ideolojiya yaşam məcadiləsində idi. Öten əsrin əvvəllərində "Ziya", "Ziyavi-Qafqaziyə", "Kəşkül", "Şərqi-rus", "Həyat" və başqa qəzetlər, "Molla Nəsreddin" jurnalı nəşr olunmağa başladı. Nəşrələr sayəsində maarifçilik, milli ideya, mədəni irs, ictimai düşüncə, azadlıq və bərabərlik çağırışları geniş yayılmağa başladı.

1896-ci ildən Həsən bəy Zərdabinin fəal iştirakı və kürəkəni Əlimərdan bəy Topçubaşovun redaktorluğu ilə rus dilində "Kaspi" qəzeti nəşrə başladı. Qəzet mövzu və məfkurə baxımından "Əkinçi"nin başlıca istəklərinin icraçısı oldu. Azərbaycan mətbuatı dövrün mətbu şəbəkəsində kifayət qədər ehtiramlarla əhatələnməyə başladı.

Sovet imperiyasının tərkibində olanda da Azərbaycan mətbuatı milli ideologiyanın təbliğinin cəfəkeşidir. Qəzetlərimiz Ermənistanın Azərbaycandan ərazi iddiasına qarşı söz mübarizəsinə başladı. Yeni nəfəs, yeni söz bu dönməz mübarizənin tarixini yazdı. Azərbaycan mətbuatı Ermənistanın ədaletsiz müharibəsindən, döyüslərdə Azərbaycan əsgərinin döyük əzmindən, qələbə ruhundan yazdı. Birinci Qarabağ müharibəsində müstəqil Azərbaycanda ilk hərbi mətbuat yarandı - "Xalq Ordusu", sonralar fəaliyyətini "Azərbaycan Ordusu" kimi davam etdirdi, "Hərbi Bılık" jurnalı yaradıldı, müharibənin xronikasını yaratmaq üçün Müdafiə Nazirliyinin Hərbi Kino-tele studiyası yaradıldı. Bunlar da vahid Azərbaycan mətbuatının mühüm tərkib hissələrindən biri oldu. Müdafiə Nazirliyi Mətbuat xidməti və Hərbi Nəşriyyat "Azərbaycan Ordusu" qəzeti İkinci Qarabağ müharibəsində döyüslərdə A-3 formatında səyyar verəqələr (qəzetlər) hazırlayıb, onları döyüşənlərə çatdırırdılar.

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini bərpası ilə mətbuat da öz sözünü sərbəst deməyə başladı. İstər Ulu Öndər Heydər Əliyevin, istərsə də Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkədə mətbuatın inkişafı ilə bağlı olduqca gərəkli tədbirlər həyata keçirildi. Senzuranın tamamilə ləğvi, söz və məlumat azadlığının təmin olunması bu sahədə atılmış mühüm addımlardan biri oldu. Mətbuat Fondu, KİV-in inkişafına

Dövlət Dəstəyi Fondu, Azərbaycanın Əməkdar jurnalisti fəxri adı təsis edildi, jurnalistlər üçün 2 yaşayış binası tikilib istifadəyə verildi, bir neçə jurnalist Milli Məclisde təmsil olundu, Azərbaycanın Mətbuat Şurası yaradıldı. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev Azərbaycan mətbuatına ehtiramını belə ifadə edir: "Əlbəttə ki, mətbuatın fəaliyyəti hər bir insanı məraqlandırır. İnsanlar bütün məlumatı mətbuatdan alırlar. Ona görə hər bir ölkədə, o cümlədən Azərbaycanda mətbuat qərəzsiz fəaliyyət göstərməlidir. İnsanları məlumatlarla tam şəkildə təmin etməlidir. Hesab edirəm ki, biz bunu Azərbaycanda görürük. Çünkü bu gün Azərbaycan mətbuatı artıq yüksək səviyyəyə qalxıbdır. Mən həm operativlik, həm milli maraqların müdafiə edilməsi sahəsində mətbuatın fəaliyyətini yüksək qiymətləndirirəm".

Milli Mətbuat Günü ilə bağlı Şuşada keçirilən ilk tədbirin zəngin ənənələrə malik Azərbaycan mediasının tarixində əlamətdar hadisə olacağını bildirən Prezident İlham Əliyev Azərbaycan mətbuatının inkişafı üçün müxtəlif istiqamətli tədbirlərin həyata keçirilməsini mətbuatın cəmiyyətə mənəvi inteqrasi səviyyəsinə çatdırıb. Milli mətbuatın inkişafına göstərilən dəstəyə görə Ulu Öndər Heydər Əliyev və Prezident İlham Əliyev "Jurnalistlərin dostu" mükafatına layiq görülmüşlər.

Bu gün Azərbaycan mediasının qarşısında duran əsas vəzifələr daha çox məsuliyyət, cəvliklik və peşəkarlıq tələb edir. İformasiya bolluğu dövründə etibarlı, obyektiv və məsuliyyətli jurnalistikanın cəmiyyətimizdəki rolü heç vaxt indiki kimi yüksək olmamışdır. İnanıram ki, Azərbaycan mediası milli maraqlara sədəqət, həqiqətə bağılılıq və xalqa xidmət amalı ilə əldə olunmuş uğurlarını daha da inkişaf etdirəcək, xalqımızın xoşbəxt gələcəyi üçün bundan sonra da öz səyərini əsirgəməyəcək, dünyəvi nüfuzunu daha da artıracaqdır.

Səbinə XASAYEVA,
Milli Məclisin deputatı.

